efterprøve ud fra en delvis subjektiv vurdering. En udvælgelseskomité kan i den forbindelse frit vælge at se bort fra tidligere udvælgelseskomiteers bedømmelse, men den skal i så fald give en særlig begrundelse for sin beslutning.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN
fremsat den 31. januar 1985*

Høje Domstol.

Ved stævning af 19. april 1984 har De Santis, der er tjenestemand ved Revisionsretten, nedlagt påstand om annullation af:

a) udvælgelseskomiteens beslutning om ikke at give ham adgang til de skriftlige og mundtlige prøver i den interne udvælgelsesprøve for institutionerne CC/A/5/83 med henblik på ansættelse af ekspeditionssekretærer ved Revisionsretten i lønklasserne A5 og A4;

b) ansættelsesmyndighedens beslutning af 23. januar 1984, hvorved hans klage over udvælgelseskomiteens beslutning om ikke at give ham adgang til prøverne blev afvist, og

c) de udnævnelser, som fandt sted på grundlag af udvælgelsesprøven.

Sagsøgeren har i tre på hinanden følgende perioder været midlertidigt ansat ved Revisionsretten: fra juni 1978 i lønklasse A4, løntrin 2, fra juni 1980 i lønklasse A4, løntrin 3, og fra juni 1981 i lønklasse A6, løntrin 3. Den 8. februar 1982 meddelte formanden for Revisionsretten ham, at hans kontrakt som midlertidigt ansat ikke ville blive fornyet. Han har mange gange forsøgt at blive ansat som tjenestemand. I perioden 1979-1983 ansøgte han om at deltage i to udvælgelsesprøver med henblik på lønklasse A3, syv udvælgelsesprøver med henblik på lønklasse A5/A4 og fem med henblik på lønklasse A7/A6; kun en af prøverne var en generel udvælgelsesprøve, mens de øvrige var interne eller udvælgelsesprøver for institutionerne. Han blev fundet kvalificeret til at deltage i alle ovennævnte udvælgelsesprøver, og under retsmødet blev det oplyst, at han blev betragtet som kvalificeret til at deltage i prøverne.

Han bestod imidlertid kun én udvælgelsesprøve (CC/A/4/83 med henblik på lønklasse A7/A6), hvor han blev optaget som nummer tre på reservelisten, hvilket betød, at han ikke blev ansat. I en anden intern udvælgelsesprøve (CC/A/17/82 med henblik på lønklasse A5/A4) gav udvælgelseskomiteen ham ikke adgang til udvælgel-

* Oversat fra engelsk.

sesprøven. Endelig bestod han en intern udvælgelsesprøve CC/B/6/82 og blev med virkning fra den 1. januar 1983 ansat som tjenestemand på prøve i lønklasse B3, løntrin 3; han blev fastansat i stillingen med virkning fra den 1. oktober 1983.

Den 6. maj 1983 gav Revisionsretten meddelelse om afholdelse af den her omtvistede interne udvælgelsesprøve for institutionerne CC/A/5/83. Udvælgelseskomiteen skulle først tage stilling til, om ansøgerne kunne få adgang til udvælgelsesprøven. Ansøgerne skulle opfylde tre betingelser: for det første skulle de have en uddannelse på universitetsniveau, afsluttet med et anerkendt eksamensbevis inden for et af de nærmere angivne områder, eller dokumentation for en tilsvarende faglig erfaring, der er erhvervet ved fuldtidsbeskæftigelse inden for et relevant område, og som har været af mindst samme varighed som et fuldført studium, der afsluttes med et sådant eksamensbevis; for det andet skulle ansøgerne desuden have mindst seks års faglig erfaring på ansvarligt niveau på et område med tilknytning til arbejdet, og for det tredje skulle de dokumentere et nærmere angivet kendskab til to af Fællesskabernes officielle sprog.

For ansøgere, der fik adgang, skulle udvælgelsesprøven i henhold til meddelelsen finde sted på grundlag af både kvalifikationsbeviser og prøver. I anden omgang skulle udvælgelseskomiteen fastlægge kriterierne for at bedømme ansøgernes kvalifikationsbeviser, og derefter — med 45 point som det højest mulige — for det første bedømme eksamensbeviset eller den tilsvarende faglige erfaring, og for det andet den efterfølgende faglige erfaring, som skulle være af en sådan karakter, at den kunne dokumentere ansøgerens evne til at lede og samordne det arbejde, der udføres af et revisionshold, og dennes indgående kendskab til revisionsprincipper, -regler og -metoder.

Kun ansøgere, som opnåede mindst 45 point ud af 90, kunne få adgang til de skriftlige og mundtlige prøver.

Ved skrivelse af 19. august 1983 meddelte formanden for udvælgelseskomiteen De Santis, at »de point, som udvælgelseskomiteen havde givet under punkt IV A 2 i meddelelsen om udvælgelsesprøven, ikke var tilstrækkelige til at han kunne få adgang til de følgende prøver«. Skrivelsen indeholdt ikke yderligere enkeltheder, selv om det var åbenbart, at De Santis havde opfyldt betingelserne i første omgang og havde fået adgang til udvælgelsesprøven.

Da De Santis således ikke havde fået adgang til selve prøverne, indgav han ved skrivelse af 17. november 1983 til formanden for Revisionsretten en klage herover i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2. Han anførte, at han ubestrideligt havde 20 års erfaring i revision (»comme contrôleur«), og at han umuligt havde kunnet opnå mindre end 45 point. Han anmodede om at få oplyst kriterierne for at bedømme kvalifikationsbeviserne, og han anmodede desuden formanden om at forelægge (»saisir«) hans klage for udvælgelseskomiteen og om at ændre beslutningen om at afvise hans ansøgning. Den 23. januar 1984 afviste formanden hans anmodning, idet han anførte, *at* udvælgelseskomiteen var uafhængig og uvildig, *at* ansættelsesmyndigheden ikke kunne gribe ind, og *at* udvælgelseskomiteens arbejde desuden var hemmeligt. Formanden anførte afslutningsvis, at det tilkom sagsøgeren at indbringe sagen for udvælgelseskomiteen og Domstolen i overensstemmelse med klagemulighederne efter tjenestemandsvedtægten.

Til støtte for påstandene har sagsøgeren fremført fem anbringender. For det første har han gjort gældende, at udvælgelseskomiteen ikke har givet en tilstrækkelig begrundelse for ikke at give ham adgang,

idet han i den forbindelse har påberåbt sig tjenestemandsvedtægtens artikel 25 og Domstolens dom af 9. juni 1983 i sag 225/82, *Verzyck* mod *Kommissionen* , Sml. 1983, s. 1991, jfr. navnlig s. 2004-2005. For det andet har han anført, at institutionen har givet ham adgang til fjorten andre udvælgelsesprøver med henblik på kategori A og derfor ikke nu kan skifte standpunkt, medmindre den begrunder sin ændrede holdning; i den forbindelse har han henvist til Domstolens dom af 5. april 1979 i sag 112/78, *Kobor* mod *Kommissionen* , Sml. 1979, s. 1573, navnlig s. 1579. For det tredje har udvælgelseskomiteens arbejde ifølge sagsøgeren været behæftet med magtfordrejning. For det fjerde skal udvælgelseskomiteen med sin beslutning have tilsidesat hans berettigede forventning om en uvildig behandling som ansøger ved en udvælgelsesprøve. Endelig har han gjort gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af princippet om ligebehandling af alle ansøgere, idet kvalifikationsbeviserne og erfaringen for flere af de ansøgeres vedkommende, der blev optaget på reservelisten, ikke var lige så gode som hans egne.

Revisionsretten gjorde ganske vist oprindelig gældende, at stævningen var for sent indgivet, men den bestrider ikke og kan ikke bestride, at søgsmålet kan fremmes til realitetsbehandling. Den har påstået stadfæstelse af udvælgelseskomiteens beslutning, af afvisningen af sagsøgerens klage og af udnævnelserne som følge af den omtvistede udvælgelsesprøve; den har desuden nedlagt påstand om, at sagsøgeren betaler sagens omkostninger. Revisionsretten har først anført, at ansættelsesmyndigheden ikke havde kompetence til at tage stilling til, om udvælgelseskomiteens beslutning om ikke at give sagsøgeren adgang var korrekt. Under alle omstændigheder har den gjort gældende, at De Santis' kvalifikationer er utilstrækkelige. Den har nærmere bemærket, at hans eksamensbevis i revision som »Ragioniere« ikke er på universitetsniveau, og at han ikke bestod en eksamen på universitetsniveau, selv om han studerede to år ved Roms universitet; det er desuden usikkert, om hans arbejde inden for den private sektor svarer til kategori A-arbejde inden for Fællesskaberne; den omstændighed, at han gik længere og længere ned i lønklasse, og at hans arbejde i lønklasse B3 kun blev bedømt som »passabelt«, viser, at hans arbejde ikke svarede til kategori A-niveau. Sagsøgte har konkluderet, at udvælgelseskomiteen derfor med rette stillede sig tvivlende over for at give sagsøgeren adgang til udvælgelsesprøven, og ansættelsesmyndigheden havde ingen grund til at anfægte udvælgelseskomiteens beslutning om ikke at give sagsøgeren adgang.

Sagsøgte har i detaljer knyttet bemærkninger til sagsøgerens fem anbringender: for det første har sagsøgte anført, at den af udvælgelseskomiteen givne begrundelse var tilstrækkelig. Under alle omstændigheder er der ikke problemer forbundet med den retlige prøvelse, idet udvælgelseskomiteens notater er til Domstolens rådighed, da de er vedlagt som bilag til svarskriftet. Desuden undlod sagsøgeren at anmode udvælgelseskomiteen om individuelle oplysninger, således som han var berettiget til i henhold til præmis 16 i *Verzyck*-dommen. For det andet finder det i *Kobor*-dommen fastlagte princip kun anvendelse, når ansøgeren objektivt set har kvalifikationer, som utvivlsomt må medføre, at han får adgang til udvælgelsesprøven, men det finder ikke anvendelse, såfremt ansøgeren som i dette tilfælde ikke har det krævede eksamensbevis på universitetsniveau, og udvælgelseskomiteen skal skønne over, hvorvidt hans erfaring svarer hertil. En sådan beslutning er af subjektiv art og må variere fra udvælgelsesprøve til udvælgelsesprøve; en udvælgelseskomité kan derfor ikke med rimelighed være bundet af de vurderinger, tidligere udvælgelseskomiteer har foretaget i andre udvælgelsesprøver, som har andre formål.

Revisionsretten har anført, at sagsøgerens tredje, fjerde og femte anbringende er uholdbare, og at det ikke er nødvendigt at knytte selvstændige bemærkninger hertil.

De Santis har antydet eller insinueret, at der bag ovennævnte hændelsesforløb var et ønske om at udelukke ham fra en stilling i kategori A, måske endda om at slippe af med ham helt og holdent, og at resultatet af udvælgelsesprøven var bestemt på forhånd. For mig at se er dette ikke på nogen måde bevist. Jeg vil afvise enhver antydning af, at de involverede instanser har handlet utilbørligt.

Sagsøgeren har heller ikke godtgjort, at udvælgelseskomiteen ikke lovligt kunne afvise, at hans uddannelsesmæssige baggrund ikke svarede til det krævede eksamensbevis på universitetsniveau. Han har ikke bevist, at hans eksamensbevis som »Ragioniere e perito commerciale« fra Statens tekniske Højskole i Lucera, Italien, svarer til en eksamen på universitetsniveau, og han afsluttede ikke studierne og opnåede ikke noget eksamensbevis ved Roms universitet, hvor han siden læste.

Det fremgår af referatet fra udvælgelseskomiteens møde den 17. august 1983, at De Santis ud af de oprindelige 57 ansøgere var blandt de 23, som fik adgang til udvælgelsesprøven, selv om dette skete ved en flertalsbeslutning. Det fremgår også, at han ikke opnåede det nødvendige antal point. Listen over de givne point viser, at han opnåede 25 point i rubrikken »eksamensbeviser« (hvilket i dette tilfælde må betyde tilsvarende faglig erfaring) og 19 point for efterfølgende faglig erfaring; dette giver i alt 44 point. Han var den eneste ansøger, som fik adgang til udvælgelsesprøven, men som ikke fik adgang til at deltage i selve prøverne.

Han har i det væsentlige gjort gældende, at en udvælgelseskomité ved en korrekt vurdering af hans faglige erfaring ikke med rimelighed kunne nå frem til, at han ikke havde seks års relevant erfaring ud over den erfaring, der var nødvendig som svarende til et eksamensbevis, idet erfaring fra én og samme periode naturligvis ikke kan tages i betragtning i begge henseender. Han arbejdede først 4 år som regnskabsmedarbejder i et firma i Australien, derefter en kort periode i et amerikansk firma i Italien, hvor han udførte forskellige arbejdsopgaver, blandt andet almindeligt bogholderi, og derefter 14 år, fra 1964 til 1978 hos Avis, først i Italien, senere i England, idet han startede som regnskabschef i Italien og siden blev underdirektør og assisterende revisionschef, først med ansvar for regnskaberne i Det forenede Kongerige, Irland og Skandinavien, siden for regnskaberne i Europa, Afrika og Mellemøsten, indtil han forlod firmaet i 1978. I 4 år har han haft stillinger i kategori A ved Revisionsretten.

Selv om der er tale om lange perioder med erfaring på tilsyneladende ansvarligt niveau, må det i sidste instans være udvælgelseskomiteen, der bedømmer, hvorvidt de pågældende perioder også omfatter 6 års relevant erfaring ud over den erfaring, der er nødvendig som svarende til det krævede eksamensbevis. Dette indebærer, at medlemmerne af komiteen skal foretage en omhyggelig vurdering af de faktiske forhold, og de kan ikke blot tælle antallet af år. De må skønne og vurdere, om der på grundlag af den faglige erfaring kan dokumenteres en evne til at lede og samordne det arbejde, der udføres af et revisionshold, samt det angivne nødvendige kendskab til revisionsprincipper, -regler og -metoder. Jeg mener ikke, at De Santis har godtgjort, at udvæl-

gelseskomiteen ikke med rimelighed kunne være nået frem til, at han ikke havde dokumenteret den fornødne relevante erfaring.

Jeg mener heller ikke, at den omstændighed, at han havde fået adgang til tidligere udvælgelsesprøver og fandtes at opfylde kvalifikationskravene, således at han kunne deltage i prøverne, nødvendigvis indebærer, at han automatisk skal gives adgang til tredje del af prøverne i en efterfølgende udvælgelsesprøve, idet den valgte udvælgelseskomité skal foretage en uafhængig vurdering i hvert enkelt tilfælde på grundlag af de kriterier, den selv fastsætter.

Efter alt foreliggende kan jeg derfor ikke se, at sagsøgeren har ret i, at der er sket en tilsidesættelse af hans berettigede forventninger eller af princippet om ligebehandling, eller at udvælgelseskomiteen ved udførelsen af sit arbejde har begået magtfordrejning.

Med hensyn til spørgsmålet om begrundelse fremgår det klart af Domstolens tidligere afgørelser, at det afhænger af de konkrete omstændigheder, hvad der kræves. Som i sag 86/77, *Ditterich* mod *Kommissionen*, Sml. 1978, s. 1855, kan forholdet være det, at tidligere tjenstlige meddelelser til støtte for en beslutning om overflyttelse, som sagsøgeren ikke kunne have været uvidende om, og som oplyste ham om de væsentligste faktiske omstændigheder, var tilstrækkelige til at give ham kendskab til grundlaget for beslutningen, således at han kunne tage stilling til, om beslutningen kunne anfægtes og Domstolen prøve beslutningens lovlighed. Det kan også være klart rimeligt at give en kortfattet begrundelse, navnlig såfremt der er et betydeligt antal ansøgere, og at visse enkeltheder kan holdes tilbage som fortrolige. Det må dog stå fast, at ansøgeren skal have en fyldestgørende forklaring på begrundelserne for en beslutning, således at han kan se, om det meddelte afslag er begrundet eller om det er behæftet med en mangel, således at dets lovlighed kan anfægtes. Det er ikke tilstrækkeligt blot at angive, at en ansøger ikke har opfyldt en bestemt betingelse (forenede sager 4, 19 og 28/78, *Salerno* mod *Kommissionen*, Sml. 1978, s. 2403, på s. 2417). En undladelse af at angive de generelle kriterier, som udvælgelseskomiteen har lagt til grund, eller af at give nogen begrundelse overhovedet, er ikke fyldestgørende (sag 225/82, *Verzyck*, på s. 2004-2005).

I betragtning af, at sagsøgeren havde fået adgang til og havde fået lov til at gå videre til prøverne i udvælgelsesprøver vedrørende kategori A på samme eller højere niveau (i en af de nævnte prøver, udvælgelsesprøve CC/A/1/80, krævedes der ikke 6, men 15 års erfaring) og af den erfaring, sagsøgeren har anført at have, og som var betydelig, måtte det i nærværende sag være væsentligt at give en begrundelse for, at han ikke opnåede de nødvendige point under punkt 2. Da sagsøgeren var den eneste ansøger, som havde fået adgang til prøverne, og som skulle underrettes om, at hans kvalifikationsbeviser ikke var tilstrækkelige, kan det ikke gøres gældende, at det i administrativ henseende var for besværligt at give en sådan meddelelse uden en efterfølgende anmodning.

Dette resultat når jeg frem til ud fra generelle betragtninger og Domstolens konkrete afgørelse i sag 112/78, *Kobor*, hvor Domstolen (på s. 1579) fastslog: »En ansøger kan... ikke bedømmes mindre fordelagtigt end ved en tidligere udvælgelsesprøve, medmindre afgørelsens begrundelse klart begrunder denne forskellige bedømmelse«. For mig at se skal dommen ikke forstås på den måde, at den kun omfatter beslutninger truffet på grundlag af objektive omstændigheder som f.eks. eksamensbeviser.

Efter min opfattelse må princippet være mindst lige så relevant, såfremt der skal foretages en vurdering af dokumenterede kendsgerninger.

Selv om det antages, at en ansøger skal anmode om en begrundelse, før han kan få den (hvilket efter min opfattelse ikke kan begrunde en sådan administrativ fremgangsmåde, f.eks. når der ikke er et betydeligt antal ansøgere), må sagsøgeren siges at have fremsat en fyldestgørende anmodning om en begrundelse i sin skrivelse til ansættelsesmyndigheden af 17. november 1983. Jeg vil ikke på nogen måde udviske sondringen mellem ansættelsesmyndigheden og udvælgelseskomiteen og heller ikke anfægte komiteens uafhængighed, men det må være min opfattelse, at en anmodning over for udvælgelseskomiteen fremsendt gennem ansættelsesmyndigheden i det foreliggende tilfælde var tilstrækkelig. Anmodningen burde have været sendt videre. Jeg mener, at beslutningen om ikke at gøre det eller ikke at tilstille sagsøgeren den af udvælgelseskomiteen givne begrundelse i sig selv bør annulleres. Et sådant resultat er imidlertid ikke nødvendigt, såfremt selve udvælgelseskomiteens beslutning annulleres, hvilket jeg mener, at den bør.

Sagsøgeren har ikke anført, at den pågældende udvælgelseskomité ikke var vidende om, at han havde fået adgang til prøver ved andre udvælgelsesprøver. Hvis udvælgelseskomiteen ikke var vidende herom, var det så meget desto mere nødvendigt at give en begrundelse som svar på sagsøgerens skrivelse af 17. november 1983.

Sagsøgeren har endvidere nedlagt påstand om annullation af udnævnelserne på grundlag af den omhandlede udvælgelsesprøve. Domstolen har i mindst tre sager frifundet sagsøgte for en sådan påstand: i sag 31/75, *Costacurta* mod *Kommissionen*, Sml. 1975, s. 1563, og i *Salerno*- og *Kobor*-sagerne (jfr. ovenfor). På grundlag af de nævnte sager skal kun beslutningen om ikke at give sagsøgeren adgang til prøverne annulleres. Udvælgelsesprøven havde til formål at oprette en ansættelsesreserve med henblik på senere ansættelse af fuldmægtige, og udelukkelsen af sagsøgeren havde ingen indflydelse på udvælgelseskomiteens beslutning om at give de personer adgang til prøverne, som opfyldte kvalifikationskravene. Som Domstolen udtalte i dommen i *Salerno*-sagen, vil sagsøgerens rettigheder »være tilstrækkeligt beskyttet, hvis udvælgelseskomiteen på ny overvejer sin afgørelse, uden at der er anledning til at anfægte udvælgelsesprøvens resultat som helhed eller at annullere de i henhold hertil foretagne udnævnelser«.

Jeg mener derfor, at udvælgelseskomiteens beslutning om ikke at give sagsøgeren adgang til prøverne i udvælgelsesprøve CC/A/5/83 bør annulleres, og at Revisionsretten bør afholde sagens omkostninger.